

Ενότητα 1: ΡΩΣΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ



РУССКИЙ АЛФАВИТ – ΡΩΣΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ

ΤΥΠΟΠ. ΓΡΑΜΜΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΦΟΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΛΕΞΗ	ΠΡΟΦΟΡΑ ΛΕΞΗΣ	ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΛΕΞΗΣ
Аа	α	α	аэропорт	αεροπόρτ	αεροδρόμιο
Бб	μπε	μπ	бассейн	μπασέιν	πισίνα
Вв	βε	β	водá	βαντά	νερό
Гг	γκε	γκ	гóрод	γκόραντ	πόλη
Дд	ντε	ντ	дирéктор	ντζιρέκταρ	διευθυντής
Ее	γιε	γιε	едá	γιεντά	φαγητό
Ёё	γιο	γιο	ёлка	γιόλκα	έλατο

Жж	ζε (παχύ)	ζ	женά	ζζινά	γυναίκα
Зз	ζε	ζ	зонτ	ζοντ	ομπρέλα
Ии	ι	ι	ίмя	ίμια	όνομα
Йй	ι (μισοπρόφερτο)	ι	йόδ	ιόντ	ιώδιο
Кк	κα	κ	κνίγα	κνίγκα	βιβλίο
Лл	ελ	λ	лицό	λιτσό	πρόσωπο
Мм	εμ	μ	массάж	μασσάζζ	μασάζ
Нн	εν	ν	νόμερ	νόμερ	νούμερο
Оο	ο	ο	οδίν	αντίν	ένα
Пп	πε	π	πάπα	πάπα	πατέρας
Рρ	ερ	ρ	ρύβα	ρίμπα	ψάρι

Сс	ες	σ	сάχαρ	σάχαρ	ζάχαρη
Тт	τε	τ	теάτρ	τεάτρ	θέατρο
Уу	ου	ου	υτιόг	ουτσιούγκ	σίδερο
Фф	εφ	φ	φοντάν	φαντάν	σιντριβάνι
Хх	χα	χ	хлеб	χλεμπ	ψωμί
Цц	τσε	τσ	цвет	τσβιετ	χρώμα
Чч	τσε (παχύ)	τσ	чай	τσοιάι	τσάι
Шш	σσα (παχύ)	σ	шайка	σσάικα	λεκάνη με χερούλια
Щщ	σσσα (παχύ)	στα	щётка	σσιότκα	βούρτσα
Ъъ	Σκληρό σημείο	-	отъезд	ατγιέζντ	αναχώρηση
Ыы	ι	ι	φρύкты	φρούκτι	φρούτα
Ьь	Μαλακό σημείο	-	дочь	ντοτς	κόρη
Ээ	ε	ε	этаж	ετάζζ	όροφος
Юю	γιού	γιού	ключ	κλιουτς	κλειδιά
Яя	γιά	γιά	яблоко	γιάμπλακα	μήλο

ΟΙ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΠΡΟΦΟΡΑΣ

Στη ρωσική γλώσσα δεν υπάρχουν δίφθογγοι, διπλά γράμματα, άρθρα, δίψηφα και απόστροφος. Το ρωσικό αλφάβητο το έφεραν στη Ρωσία ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος, έτσι προέρχεται από το ελληνικό. Σε αυτό πρόσθεσαν ορισμένα γράμματα για τους φθόγγους που δεν υπήρχαν στο ελληνικό. Το ρωσικό αλφάβητο περιλαμβάνει 33 γράμματα.

- 10 φωνήεντα: **а, э, о, у, и, ы, я, е, ё, ю**
- (φθόγγοι: **а, э, о, у, и, ы**)
- 21 σύμφωνα: **б, в, г, д, ж, з, й, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш, щ.**
- 2 γράμματα, τα οποία δεν προφέρονται: **ь** (μαλακό) και **ъ** (σκληρό)

① Το σύμφωνο Γγ προφέρεται σαν το ελληνικό γγ/γκ, π.χ. γκαράζ. Στις καταλήξεις **-ογο**, **-εγο** το σύμφωνο γ προφέρεται σαν το ελληνικό β, π.χ. κογό (καβό) =ποιον.

2 Τα φωνήεντα **Ее, Ёё, Юю, Яя** είναι συνδυασμός δύο φθόγγων και ονομάζονται “γιωτισμένα” φωνήεντα.

Το φωνήεν **Ее** είναι συνδυασμός των **й+э** που προφέρεται:

«γιέ»

- ✓ Στην αρχή της λέξης, π.χ. ёсли (γιέσλι) =άμα, αν
- ✓ Στην αρχή της συλλαβής
- ✓ Μετά από κάποιο φωνήεν π.χ. покупает (πακουπάγιετ) =αγοράζει

«ιέ»

- ✓ Στην τονισμένη συλλαβή, π.χ. τέсно (τιέσνα) =στριμωχτά

«ι»

- ✓ Όταν το **е** είναι άτονο και βρίσκεται πριν από την τονισμένη συλλαβή, π.χ. сестра (σιστρά) =αδερφή

Κάτι το ενδιάμεσο μεταξύ του «ι» και του «ιέ»

- ✓ Ύστερα από την τονισμένη συλλαβή, π.χ. πόле (πόλιε) =χωράφι

-
- Το φωνήεν **Ёё** είναι συνδυασμός των: **Й+о**. Τονίζεται πάντα σε όλες τις λέξεις, στις οποίες υπάρχει. Προφέρεται:

«γιο»

- ✓ Στην αρχή της λέξης, π.χ. ёлка (γιόλκα) =έλατο
- ✓ Μετά από κάποιο φωνήεν

«ο»

- ✓ Μετά τα σύμφωνα **ж, ш, ц**, π.χ. жёлтый (ζόλτσι) =κίτρινος

«ιο»

- ✓ Μετά από όλα τα άλλα σύμφωνα, π.χ. мёд (μιόντ) =μέλι

→ Όταν τα **е, ё, ю, я** προφέρονται ως δύο φθόγγοι, τότε τα **ь, ъ** πριν από αυτά παίζουν διαχωριστικό ρόλο. Έτσι προφέρουμε αντίστοιχα το σύμφωνο που προηγείται (1η περίπτωση) μαλακά ή (2η περίπτωση) σκληρά και το φωνήεν που ακολουθεί σαν να χωρίζουμε τη λέξη στα δύο.

Π.χ. **мя** (μαλακό) ≠ **мья** (σκληρό) [м' | я], **пью** (σκληρό)

③ Το φωνήεν **ο** όταν τονίζεται προφέρεται όπως το ελληνικό **ο**, π.χ. μόρε (μόριε) =θάλασσα.

Όταν όμως δεν τονίζεται, πάντα προφέρεται σαν **α**, π.χ. ονά (ανά) =αυτή

④ Το σύμφωνο **ч** μοιάζει με το αγγλικό **ch** στις λέξεις much και touch, π.χ. Час (τσας) =ώρα, чемоdάν (τσιμαντάν)

⑤ Το σύμφωνο **ш** προφέρεται σαν παχύ **σ**, π.χ. шάпка (σσάпка) =καπέλο

⑥ Το σύμφωνο **щ** προφέρεται σαν παρατεταμένο μαλακό **ш**, π.ч. щётка (στσιόκα) =χτένα

7 Το φωνήεν **я** είναι συνδυασμός των: **й+а**, που προφέρεται:

«για»

Στην αρχή της λέξης, π.χ. **яма** (γιάμα) =λακκούβα

Μετά από κάποιο φωνήεν

«ια»

Μετά από κάποιο σύμφωνο, π.χ. **время** (βριέμια) =χρόνος

→ Οι καταλήξεις ρημάτων: **-тся -ться** προφέρονται σαν **[τσα]**, π.χ. **одеваться** (αντεβάτσα) =ντύνομαι

8 Το σκληρό σημείο **ъ**, δεν προφέρεται αλλά δείχνει ότι το σύμφωνο που ακολουθεί προφέρεται σκληρά και ότι το φωνήεν που έπεται προφέρεται σαν να βρίσκεται στην αρχή της λέξης, δηλαδή με ένα αρχικό **γ**, π.χ. **съесть** (σγιέστ) =να φάω.

9 Το μαλακό σημείο **ь**, επίσης δεν προφέρεται αλλά δείχνει ότι το σύμφωνο που έπεται είναι μαλακό π.χ. **семь** (σεμ) =εφτά.

→ Εξαίρεση αποτελούν τα: **ж, ш, щ, ч** στο τέλος μιας λέξης, καθώς μετά από αυτά το **ь** χρησιμοποιείται μόνο για να δείξει ότι η λέξη είναι θηλυκού γένους.

10 Τα φωνήεντα **е, и, я** προφέρονται καθαρά όταν τονίζονται, ενώ προφέρονται ως [и], εάν δεν τονίζονται, π.χ. **меня** (μινγιά) =εμένα, **сестра** (σιστρά) =αδερφή, **девять**(ντιέβιτ) =δέκα

11 Τα σύμφωνα μπορούν να προφέρονται μαλακά μπροστά από τα επόμενα γράμματα: **и, е, ё, ю, я, ь**. Σκληρά μπορούν να προφέρονται μετά από όλα τα υπόλοιπα γράμματα. Συγκεκριμένα τα φωνήεντα: **а, о, у, э, ы** μετά από σύμφωνο δείχνουν ότι πρέπει να προφερθεί σκληρά, π.χ. **мама, банан** (μπανάν).

- Τα σύμφωνα: **ж, ш, ц** είναι πάντα σκληρά
 - Τα σύμφωνα: **щ, ч** είναι πάντα μαλακά
- Τα: **ча ща** πάντα γράφονται με **а: чаща**
чу цу πάντα γράφονται με **у: чувство**
чи ши πάντα γράφονται με **и: число**

→ Τα: **г, κ, χ, ж, ш, щ, ч** πάντα γράφονται με **и**.

→ Το: **ц** στην ρίζα των λέξεων και στις λέξεις σε **-ция** γράφεται πάντα με **и**:

цирк, цίфра, стάνция.

→ Αν στην αρχή της λέξης ακούγεται (**ë**), γράφουμε **йо**:
йόд, йόта

→ Το **ик** είναι ένα από τα προσφύματα με υποκοριστική σημασία π.χ. **стóлик**=τραπεζάκι

ΗΧΗΡΑ – ΑΗΧΑ ΣΥΜΦΩΝΑ

- Ηχηρά σύμφωνα: **б, в, г, д, ж, з, л, м, н, р, й**
- Άηχα σύμφωνα: **ф, п, к, т, с, ш, щ, ц, ч, х**
- Στα: **б-п, в-ф, г-к(х), д-т, ж-ш, з-с** προφέρεται το δεύτερο άηχο γράμμα, καθώς και όταν τα υπογραμμισμένα γράμματα βρίσκονται στο τέλος της λέξης, π.χ. сад (σατ) =παιδική χαρά, легκό (λιεχκό) =εύκολα.
- Τα άηχα σύμφωνα μπροστά στα ηχηρά μετατρέπονται σε ηχηρά, π.χ. сдélка (ζντιέλκα) =συμφωνία, футбóл (φουτμπόλ) =ποδόσφαιρο

-
- Το ίδιο σύμφωνο δύο φορές διαβάζεται παρατεταμένα, π.χ. κάсса (κάσσα) =ταμείο
 - Το ελληνικό **θ** παρότι δεν υπάρχει στη ρωσική αποδίδεται με τα γράμματα **т** και **ф**, π.χ. Фёдор, τεάτρ.
 - Οι παρακάτω συνδυασμοί συμφώνων απλοποιούνται στην προφορά και προφέρονται:
 - стн → сн : чéстный (τσιέσνι) =τίμιος
 - здн → зн : прáздник (πράζνικ) =γιορτή
 - лнц → нц : sóлнцe (σόντσε) =ήλιος
 - рдц → рц : сéрдцe (σέρτσε) =καρδιά
 - стл → сл : счacтлíвыйй (σσασλίβι) =ευτυχής
 - вств → ств : здрáвствуйтe (ζντράστβουιτε) =χαίρεται